

ההשפט ממנה נטנה סגיון עד סייעת ס' מנטל', כי גהומו סמן לנו בני הדר מוגלים מהלמה: ור' יוסי אמר מיגמר ויתפרק ס' מנטל'. ומה שנקלה ס' מנטל' מותיק כמו שקולין לנויר קני נסוכ. וככלך כר' יוסי: ב' משפטת ר' יוסי אומר ג' נד כמה מזבלין אשפות לבית שדר משפטיות של ג' על המשפטות. ר' ישפטות: ג' יעשה ד' שלש שלש סאה יתר מכן י' שמעון וחכמים ט' מילתינו פ' ט' מג' המכון מותח (דפוס וילנא). ח' מוצב' ב' 4. סהמען: ג' וחכמים אומרים עד שעימיק שלש ר' ל' טהרה סיא יומל מטל טהרות לנitem קלה קרי וזה להקר עד שעימיק מקום קלההה זו יגיעה, כדי טהרה ניכר טהון מילו טהון:

עשות הקופה גדולה לפני כל עסקין משלומין⁴ ווותר: אפקט מסוים לזמן קלה, מושך לדמיון כמוגן שדשו. ורבינו מימי' כמוגן: ג' (ו'תר מ'יבנ). קלומו היפוי יומל

פירוש מהר"י בן מלכי זדק

לתק' לתק'. פ' כל משפטת תיכיל להק' דהינו חצי כור. וכן הוא מושי של חמוץ דתנן בב"מ (דף פ'). השוכר את החמור להביא לתק' חיטים, דהינו ט"ו סאים. מוסיפין על המשפטות. פ' עושין את האשפה יותר מי' משפטות ס"א עושין את המשפטות יותר מלתק' אבל אני יודע כמה ומסתבר כדתנן תמן (ב"מ פ). וכמה יוסיף עליהן סאה לגמל וג' קבini לחמור. אבל אין עושין יותר מג' אשפותו. רבי (ישמעאל) (^{שם ע"ז}) אומר אף על האשפותו. מוסיפין. ג' שואה אדם את שדהו וכו' יתר מכך. כלומר יותר מג' אשפותו. ר' שמעון בטุมיה דשרי לעיל. וחכמים אומרים ביזהר מinc עד שיעמיך ג' טפחים או עד שגביה שלשה. 1 עיין בירבם"ץ לקט פ"ט מ"ג. 2 ה"ג הגראן. 3 בנדצ'ל.

כתרוֹשׁ הַרְאָשׁ

ונון נלהקה מהם מתקפות טסוו וואין מושיפות על האשפות. לנוכח יומר מצלך צניהם מהא לפि סגוליה כמוג' דסוו, ו/or"ש צלי כיוון שטן גדור גדול במקומות מחד גל ממוני כמו זג' ג' יחד מכאן. ונ' הסקפות מומל, ומיינו לר"ש לדיעת ומם למשה פעל שיט מוסט לדענו למתים לילן, ובווטלמי מפליך דוחיון להנטועין צלי ר' שמון פילון אין נלהקה מעכ' מתקפות וכגד צל גל יכל בא פה מוג' [מתקפות] דעל"פ שיט מעט זכל נלהקה גל ממוני כמוג' כיוון קהני מפכו:

מי דר' שמיiri באשפנות פחותות מיו"ד משפלות, וחכמתו
משנה לעיל שלא שרי אלא מעשר עשר משפלות ולא פחות.
וא"כ פליגי גם בזה על תק' דלעיל. וזה שלא כתוב חדש

וחוץ מכך סל ממו למדן נפלק הקובל מה קהומינז. **אין** מוסיפין על המשפלות. **לענין** חטף (ב"מ ד"ג, פ): מוסיפין על המשפלות. **אין** מוסיפין על האשפותות. [לענין] יומר מסלט שמעון צלי, לדין דמלפפ סימ שצוגן קור [איס] לא פירוש מהר"י הפירות. ירושמי. פקוועה, ההן פקעתה דבקעטה. פ"י ביקע השדות. וה"ר דיביאל פירש פקעותה ההשדרה ממש' הם המתוク שנינו. רבינו יוסי אומר משיקשר. פ"ז זה עם זה ונעשה כUPER, ובבעל"ז זבל הקשור נקרא ייבי. גרסין מכיוון שנקשר בו קשר העליון מיד הוא יבש. ומ[ש]יבש² המתווק לר"י משיקשר לר' יוסי מזבלין. ב' ועד כמה מזבלין עד צ' ג' אשפותות לבית סאה. לכל אשפה י' משפלות. בוכירוא רבה (פ"ט) תנינן א"ר חנין דציפורין תלוליות זה של עperf מה הטיפש אומר מי יכול לסייע אбел פיקח אומר ולא אחד צברה אף אני קוזча ב' משפלות היום וב' לאחר עד שאני מסיפפה. [משפלות]³. פ"ז קופות שמצויאן בהן ובלבליין ובלשון ישות אל משפאל ובעל"ז פנארי. של

כתרוֹשׁ הַרְאָשׁ

לעוגדין וצ'גן: מושיבש המתו. סול צודל צומן בילויים. יוֹסָטְמִי. מיטעט המתו. פקועה, ר' מג'ה לממייקס סאיל פקועה דקעמה. כלומו זיקען פאטה, ודעלער פלייט נסס ר' דיעילן בו פקעות סדא: משיקשר. מפלך ניזוּטְמִי מיטעט קלאיס קלאיס. כטממלל לאמיינט ממגעס וממקאל. ומת עלה קרוביים דערויסט לאיום צויס: במשפלוות. פלייט בערין קופות שמויאין צאן זעלס סכלל מסכלל מהוויך נתק חאי כו' וסול מאוי כל מהו' בלדמן צפ', פקוכל למ' זאוממען: מוסיפין על' המשפלוות.

והכמים אוסרים. אין לפ' מה שהביא הר' ש מירוש
מכאן, אבל בגין אשפותה מודנו דשרי, א"כ פליגי ג'כ על התק"א

עין משפט נר מצוה
א ב מ"י פ"ג מס' סמיטות
ויגל ס' ה. ג מ"י פ"ג מס' סמיטות
סמיטות ויגל ס' ז. ד מ"י
פ"ג מס' סמיטות ויגל ס' ג.
ה מ"י פ"ג מס' סמיטות ויגל
ס' ג.

רמב"ם דפוס יישן

בשנה שביעית עד شب' שיב' החותך והוא הנקרא בערבי חנט' ל'ובלע'ז' קול'ק'וינטיד' א' שבזמן ההוא אין מובלין הארץ לעובודה: ואמר רבי יוסי משעה שיקשר המותך ונקרא מותך מפני שהוא מר כמו שיקראו לעיוור סגיא נהרו והלה כרבנן יוסי: ב' המשפלוות. הוא הכללי שנושאים בו הזבל: ולתקח. החץ כור וכבר זכרנו פעמים רבות שהזכיר ל' סאה ובארנו שיעור הסאה בסוף פאה (מ"ז) ופירשנו כמו כן פעמים רבות בית סאה חמשים על חמשים מה: פירוש מוסיפין על המשפלוות. הוא שישימו באספה יותר מעשר משלבות ואין מוסיפין על האשפנות. הוא שלא יין בשענור בית סאה יותר משלש ור' שמען מתר להיות בבית סאה יותר משלש אשפנות ואין הלכה כר' שמען: ג' עד שיעמיך שלשה. רוץ להומר כשיהיה יותר משלש אשפותות לבית סאה אין מותר לו עד שעמיך מקום האשפה או יגבה כדי שיראה שאין מחשבתו וכונתו לתיקון הארץ: ועובדתך אלא לאסוף הזבל:

הערות לר"ש

פ"ג 1 עין בר"ש לקמן פ"ט
מ"ג. 2 עין בר"ש כלים פ"כ"ד
מ"ט (רד"א סופר). 3 כ"י.
ובdry: אחד. 4 כ"ג. ובdry:
של ב' אשופות ויתור.

ליקוטים

א. בר"ש. הדא אמרה לא חשו לעוברים ושבין. ובתוס' החדשם [כתבו] אף ע"ג דרבשנה החשו לمراقبת עין דאורחים [באי"ח סי' רמ"ד כו', דיל' דזובייל הוא מדרובנן. זה אינו, דהחתם נמי ע"י עובד וכוכבים אף] שכרו לימיים אינו אלא מדרובנן [ואעפ"כ החשנו]. אלא החקיקות הוא דבשת איסור סקיליה"ה לפיקח החמיירו בה אפיילו במדידי דרבנן, וכבד מהלך הש"ש בסוכה (טז ב').
ג. במושנה. עושה אדם כו'. לפרשוי מליחתה דרבי שמען היאך הוא מתייר יותר, וכן לפרשוי מילחת דרבנן.
ת"ה בדורותם הגר"ב (8)

מחזיב. שמעון בקרע
ואז מותר, וחכמים אוסרים עד
שהחפירה יהיה ג' טפחים (חיד'
משמעותו פליגי אלא על יתמה
וגם יש לדיקך לא אסרי ביתר

עין משפט נר מצוחה
ר ז מ"י פ"ג מהל' סmittah
ויזולד סל' (ה) [ג, ג]. ח מ"י פ"ג
מהל' סmittah ויזולד סל' ג.

מסורת הש"ם

רמב"ם דפוס יישן
ההיה לו דבר מועט. ר"ל
בכשישיה לו בתון שדהו
להוסך עלייו מעט מעת עד
שישעה אשהפה, בזמן שהיא
מומר להוציא הזבלין לאשפוזה
ורו' אלעוז בן עזרה אינו
מחדר זה שמא יאמר הרואה
אהורן עלברות הארץ נטהרין רבי
אלעוז בן עזירה חייכיבתו
להוציא עשר משפלוות אחת
עד שיודע לכל שהוא עושה
אשהפה ואנן הילכה כי מאיר
ולא כר' אלעוז בן עזירה
והוללה חכמים: ד המדייר
אתה שדהו. שיתן בה דיר עד
שתזדבל שדהו.

הערות לר"ש

5 כ"י ומחררי לנדר. ובכ"י:
ודודהה. 6 הא הגר"א. וכן מוכח
קצת מהמשך דברי הר"ש.
8 צ"ל ערב שביעית (הג' מהרורי לנדר). 9 צ"ל שביעית
(הג' מהררי לנדר). 10 בהג' שני
הגרורא¹ הגיה: פתר לה דבר מועט
פתירין כשהיה לו דבר שביעית
בתוך ביתה ערב שביעית
ומוכחים להציגו להוט שדהו
בשביעית הד' מזוציא ומוסיף
עליו והולך משפטון עובדי
שמעה לא ימצא זבל ונמצא
מזבל אותו המקומ. פתר ליה
פתר חורין כשהיה לו דבר מועט
בתוך שדהו שביעית הד'
מוסיף עליו והולך משפטון
עובדיUboda. מ"ט וראב"ע
ולא כבר מזוכל (ועי' בפתח
השלchan).

ליקוטים

דפסיקא ליה דחכמים הינו
ת"ק לדעליל.
עושה אדםכו. לפירושי
AMILCHAH DEMUSIFN, כמו שירצצה,
ורובי מאיר אמר (צ"ל אוסר)
להויסך כלל. (חידושי הגרא")
היב לו רבו, לפירושי הבא

לדקאמר עשר, של א' אמר דפיהות מכאן אין רשות. והוא אמר י', שאינו רשאי לעשות אשפה ההשניה נז שהראשונה יש בה י', ולכך קאמר מוסיף עליו והולך, וכמי אליעזר בן יעקב אוסר פחתה מכן כי. (חידושי הגרא' א)

בר"ש. ד"ה ו ר' מ אוסר.
משמע בירושלמי בעושה
יותר כו'. לכאורה מומה דגם
ביו"ת מכשיעור איכא הא ק"ז
ודודה לא לעיל ("מ"ב") חנן מוסיפין
על המשפלות. וראיתי
בירושלמי שມביא בריתא,

היה לו דבר מועט ר"ל אלה קי' לו בזוק צדקו כבבויות זכל מועט, מומל לו נזוקין על חומו הוגן מעט עד שיעשה הנטפה, גזון שמוטל להוילו ובלם נסחפותם ור' אַלְעָזָר בֶּן עֲזֹרִי אָסָר וְלֹא

שיגביה שלשה יעשה אָדָם אֶת זְבּוּלּוֹ אֲוֹצֵר רִ' מַאיָּר אָוּסָר עַד שִׁיעֻמִּיקְ שֶׁלְשָׁה אָוּעַד שִׁיגביה שלשה ייה לְזָהָר שֶׁלְשָׁה אָוּעַד שִׁיגביה שלשה ייה לְזָהָר דָּבָר מְעוּט מּוֹסִיף עַלְיוֹ וְהַולְךָ רִ' אַלְעֹזֵר בֶּן עַזְרִיה אָוּסָר עַד שִׁיעֻמִּיקְ שֶׁלְשָׁה אָוּעַד שִׁיגביה שלשה אָוּעַד שִׁיתְן עַל הַסְּלָעָה: ד' חַמְדֵי רִ' אֶת

נפנות מי' כלהי עלה ו搖ל' צלט' יפהום מג' מנטפלות, ומלק' דעטן דכון דליך נעל [מנטפלות]
נאלפה לה טה עטה יומל מג' הנטפות לטי' קלה טה נלה כמבל' צד'ו: עיטה [אדם] את
זבר'ו אוצר. דהמן ג' הנטפות נטה קלה לה נהמן זמקוס המד צד'ה לרינו נטפלות, הו'
טפילו ק' מנטפלות זמקוס המד מומל, ולט' מימ' כי טלי' דהקל' רבען יומל מג' הנטפות נטה קלה
הכי נמי להוק' זמקוס המד יומל מכחישו ג' הנטפות, קמ' ל' דומו: ורבי מאיר אוסר. משמע
דילוטלמי (ט) עטשה יומר' מנטשישו דרינו יומל מנטביס מנטפלות, הגד' נטעישו, ג' מוקומות מומל
זמקוס המד לה כל' אבן. ובפ'ק דמו'ק (דף ד': עט'א) פלי' לה'ן (דרבי מליל) [דרבי הצעול צן
עוולא]⁶ דהמר' עד שיעמיך סלפה, והלט' כהמעמיך נלה כעה. ומשי' ר' זיל' ור' לה'ן כר' ממל' חד
המר' גנו' שאמעיך קודס לנין וחד' המר' זיל' מוכיה עלי'. ודילוטלמי (ט) נמי משי' היכ' סל' ומגראפו
מוליכין עלי' שטשה הנטפה. וכט' דמיית' גמועך קען מיאן ולט' מיט' מליש' ומכמיס' הוקlein עד
שיעמיך סלפה, מטס' דגע' להק'וי' דרכ' הצעול צן עוליה דרכ' הצעול צן עריה: היה לו' דבר
[ט] מועט מומיף [עלאין] והויל' דילוטלמי (ט) פתר לה סי' פתרין. נטה'ה לו' דכל מועט גמונ'
צד'ו נטעית⁸, טלי' זה מוקף עלי' וויל' מיטפנקו עוזדי עזודה. ר' הצעול צן עוליה הוק', מה'
טעמל' סמה' לה' ימלה' [לן] זכל' וنمלה' מזכל' חומו סמוקס. פתר לי' פתר לי' מון' זט'ה' לו' דכל מועט
למוך' זימ' ער' שט'ה' וויל' לאו'ו' למוך' צד'ו נטעית טלי' זה מוקף עלי' וויל' מיטפנקו עוזדי'
עזודה. ר' הצעול צן עוליה הוק', מה' טעם, סמה' לה' ימלה' [לן] זכל' וنمלה' מזכל' חומו סמוקס¹⁰. ולט' כנ'ל'
מזכל' סוה' מעניך שט'ה', רבי ירמיה ור' צון צ'ר' מיט' צט'ס ר' צ'ר' כר' ממל' מפי מליחת טעין', עד
צי'ויל' עט' מנטפלות כלמה. ולט' לרבעין מסני מליחת טעין, ה'ר' חד' סל' ומגראפו מוכיחין עלי' שט'ה'
הנטפה: או' עד שיתן על' המל'ע. הומלין דילוטלמי (ט) הכל' מודין טה' טה' לו' טס' הצעיס' הו'
לגולות' לו' קיד' לו' גפקים מומל: ד' האמדייר את שד'ו. בירושלמי (ט'ב' ג') פלי' פמן מניין (לעמן פ'ג'
מ'ג') צלט' זנטק'ו'ה מזולע זט'ה' שט'ה', שנטי'ה' הו' צאנדי'ה' לה' מז'יע זט'ה' שט'ה'. ומשי' ה'ר'
יונה צ'י' ממי' קרו'ה לאעמא' לה' נט' צ'ר' צד'ו. כל'ו'ה טה' דנקט' ליט'ג' דמל'יר (ה' טיעסה' לה' נט'ה'

פירוש מהר"י בן מלכי צדק

שעומםיק ג'. והקשו והלא כשבעמוק נראת כבודו
ועודר קייל' דאסור מפני מראות העין. ופרק ר'
אידי סלו ומגרפו מוכיחין עליו שעושה אשפה. או
עד שיתן על המלע. ירושלמי. הכל מודין שאם היה
לו שם אבניים או צדורות או סיד או גיפורס מותר
בלא העמק. ד' המדיר. קתני המדיר לימירא
עשה אדם את זבל אוצר. כלומר מניהו בתוך
שדרהו כמו שהוא מכניסו לאוצר ולא חיש דילמא
את זבל שדרהו (וכו'). היה לו דבר מועט. פ' היה
לו מעט זבל בתוך שדרהו מוסף עליו והולך. ר'
אלעד בן עדריה אומר. Mai טעם שאם לא ימצא
לו זבל ונמצא מזבל אותו המקום, לפיכך עד

פירוש הרא"ש

כפעס למת כביעור טמפלרים לעיל מוויאן הומן מעוז ווועזיף עליין ווועלן: ר' אלענזר בן עריה אוסר. סמאל גל ייסא לו זכל יומל וכלהה כמונגל צדאו לה גל ציוויל העדר משפטנות מהמת: עד שעינטיך ג'. כיוון דהווטו מוקס משונה מהאר ישדא לה מאשי כמושג. וכן לה נמו על סקלע טהירו ולוי חוליעס: ד' חמדייר את שדחו. מי שרואה לךך זכל עותה טיקון קציב צדאו ומיכניך אס כסאות וויטו טיקון נקליה דיר לו סמאל, וכצבעית מומל לעצמות קמר ביטם קהילטס [טהוילן] מלך על חמיטיסים מהאר סמסגן, ווילר שנממליג זכל עוקר ג' מחיות וממיים לחתת, ומגען גלומת מהויה שאגיא, מקרין (טלחותו עבד) [טלחותן]¹ סלט מתיות עורך עוד זיט סלטיס: ורק"ג ממיל ד' גנאנץ².

נמי עד סענמיך: יהיה לו דבר מועט. סהין לו נהוריה 1 כנדצ"ל.